

I gang med trening: Treningsansvarlig Maria Sjøback skal følge Anita Larsens harde trening i årene framover. Målet er å kunne gå innen to år er gått.

Anita Larsen (32) har satt seg et mål.
Hun skal lære seg å gå. Etter 14 år i rullestol.

Beintøffe Anita

Mye hjemme: Deler av erstatningssummen har Anita Larsen brukt på å bygge ut leiligheten i Tromsdalen. – Jeg er mye hjemme så det er viktig for meg å ha det fint rundt meg.

På vei: Med avlastningsvest festet til overkroppen er Anita i gang med dagens trening på tredemølla. Fysioterapeut Lars Øie og treningsansvarlig Maria Sjøbeck skal følge henne på veien.

To år: Målet ligger langt der framme. I de neste to årene har Anita en hovedoppgave: Å lære seg å gå. Sist hun gikk var hun 19 år gammel. – Når jeg går under trening føles det naturlig.

Tekst: **Sissel Wessel-Hansen**
sissel.wessel-hansen@nordlys.no

Foto: **Yngve Olsen Sæbbe**
yngos@nordlys.no

Vintersola heier på henne gjennom de store glassflatene på Kurbadet i Tromsø. Anita Larsen (33) ser ikke på sola. Hun konsentrerer seg om å gå. Hodet opp, skuldrene tilbake, overkroppen strak. Bekkenrotasjon. Riktig vektoverføring. Skritt etter skritt.

– Jeg må bare prøve å få et naturlig ganglag igjen. Avlastningsvesten er festet til overkroppen med brede reimer. Joggeskoene ser helt nye ut der de finner takten i gangen.

– Skru litt opp på hastigheten, sier hun til treningsansvarlig Maria Sjøbeck, som får båndet på tredemølla til å få fortere. – Det er enklere å gå hurtig, sier Anita og ser konsentrert rett framover.

Anita Larsen er på vei mot målet. I 14 år har hun sittet i rullestol. Nå vil hun opp å gå igjen.

Hun kunne det før. Helt fram til ulykken. Hun var 19 år da hun ble alvorlig skadet i en fallulykke. Hun fikk flere brudd i ryggen, brudd i lårbeinet og skade i bekkenet. Begge beina måtte amputeres. Den ene foten i kneleddet. Den andre i leggen. Hun har gjennomgått en rekke operasjoner etter ulykken. Samtidig slåss hun for rettferdighet. I elleve år kjempet hun for pasientskadeerstatning. Først i 2009 vant hun saken etter at motparten hadde anket i alle ledd. Høyesterett avviste anken fra Pasientskadenemda. Få dager etter fylte Anita 30 år. Det ble mye å feire.

– **Jeg gir meg aldri,** sier Anita Larsen bestemt.

Ikke da. Ikke nå heller. I to år framover skal hun gjennom et knallhardt treningsprogram for å bygge opp beinstruktur og muskulatur etter år i rullestol. Hun skal gå på tredemølla, svømme i bassenget og styrketrening hele kroppen.

– Treninga er beintøff. Men jeg er veldig motivert. Jeg tenker ikke på at jeg skal gjøre det igjen og igjen i to år. Jeg tar bare en dag av gangen, sier Anita og smiler.

Det gjør hun ofte. Vennene kaller henne solstrålen.

«Jeg er så utrolig heldig.

Hun er glad for at hun endelig har fått et tilbud om opptrening. Også det måtte hun kjempe for.

– Jeg har et utrolig dyktig team rundt meg her på Kurbadet, sier hun.

Ved tredemølla står den elektriske rullestolen.

– Jeg kommer alltid til å trenge rullestolen. Men målet er å kunne gå mest mulig i hverdagen, sier hun.

Hvor mye vil tida vise.

Anita er en sterk person. Og sta. Fysioterapeut Lars Øie sier viljestyrken hennes kommer til å bli en viktig medspiller på veien. Selv er han spent. Så vidt han vet er det første gang Kurbadet er med på et slik prosjekt: Å få en person som er dobbeltamputert opp på beina etter så mange år i rullestol.

I fjor sommer fikk hun kosmetiske proteser for første gang. De kan ikke brukes til å gå med.

– Nå er de en del av meg. De gir meg helheten tilbake. Og gleden av å ha på sko og støvletter igjen. Jeg går ikke ut døra uten dem.

Men fram til de lange beina ble lagd til henne, hadde hun ingen problemer med å vise fram stumpene.

– Gjerne i miniskjørt.

Anita stiller alltid den elektriske stolen høyt når hun farer rundt. Det gjør hun bevisst.

– Jeg var høy før. Det handler om verdighet, om ikke bli «sett ned på» eller oversett.

Anita er nesten umulig å overse. En vakker ung kvinne med lyst langt hår. Stadig på farten. Turbo-Larsen kaller vennene henne også.

Anita hater å bli kalt handikappet.

– Bare jeg hører ordet, stritter jeg. Jeg føler meg ikke handikappet i det hele tatt. Stolen er stort sett ikke noe hinder for meg. Jeg kan ikke danse ballett mer, men det er så mye annet

jeg kan gjøre. Jeg er sosial, aktiv – og klarer det jeg vil klare.

Stort sett. Ikke alltid. Men det er ikke mangelen på bein som stopper henne. Det er smertene. Nervesmertene gjør at hun ofte har søvnløse netter.

På de mest smertefulle dagene, kan ikke Anita gjøre som hun vil. Da må hun ofte avlyse avtaler.

– Jeg hadde aldri vært der jeg er i dag om jeg ikke hadde vært gjennom alt det jeg har erfart. Smertene har lært meg å sette pris på de små tingene og på alt jeg har å være takknemlig for.

– Det er når jeg har det som vondest, jeg tenker på alt jeg har å være takknemlig for. Jeg er så utrolig heldig.

Det er det som holder henne oppe da.

– Familien min og vennene mine betyr alt for meg. Jeg er så takknemlig for at de alltid har støttet meg. Jeg har et nettverk jeg ikke kunne vært foruten.

Når smertene slipper tak, da nyter Anita øyeblikket.

– Jeg er blitt veldig god til å leve i nuet.

I høst hadde Anita en større kjeveoperasjon. Hun måtte gå med kjevelås i to måneder.

– Det var særdeles tøft. Men nå er det over, sier hun.

Nå ser hun framover. Særlig til at hun igjen skal få synge uten at det gjør vondt i kjevene.

– Musikk har alltid betydd veldig mye for meg.

Hun har blitt leid inn til oppdrag en rekke ganger. Også med kjente artister. Hun synger i bryllup og på konferanser.

– Jeg synger helst vakre molltoner – og gjerne på norsk, sier Anita, og skyver på en lys hårlokk med krøll i.

– Smertene har nok gjort meg mer forfølgelig. Jeg pynter meg alltid. Det er viktig for meg. Jeg ønsker ikke at folk skal se at jeg har det vondt. Det er ikke det at jeg ikke kan vise meg sårbar, men for å styrke selvfølelsen, sier en smilende Anita.

– Jeg er jo en livsnyter.

– Men det er vel de fleste av oss?

Drømmer: Anita Larsen drømmer om at hun en dag skal kaste seg ut fra Fjellheisen i paraglider. – Man får til det meste man bestemmer seg for, sier tromsøjenta.